

Gaelscoil na gCloch Liath

Na Clocha Liatha
Co. Chill Mhantáin
Uimh. Rolla 20301C
Idirlíon: www.gscl.ie

Fón: (01) 2010718
Fón Póca: 086 8817632
Uimh. Charthanachta: 20204613
R-Phost: oifig@gscl.ie

CSS 1

Ráiteas um Chosaint Leanaí agus Measúnú Riosca

Do:	**Gaelscoil na gCloch Liath**	*(Ainm na Scoile)*
Ag:	**Bealach Laighean, Na Clocha Liatha, Co. Chill Mhantáin.**	*(Seoladh Scoile)*

Í an scoil seo: *(tic sa bhosca cuí)* ☒Is bunscoil ☐Iar-bhunscoil ☐scoil speisialta

De réir cheanglas Acht um Leanaí ar dtús 2015, maidir le *Leanaí ar dtús: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí 2017*, an *tAguisín le Leanaí Ar dtús (2019), Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025 agus Leas Leanaí: Treoir maidir le Beartas, Nós Imeachta agus Cleachtas. 2ú heagran. (Tusla, 2024)*, tá an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus an Measúnú Riosca atá leagtha amach sa cháipéis seo glactha ag an mbord bainistíochta.

Tá *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025* na roinne glactha ag an mbord bainistíochta agus cuirfidh sé i bhfeidhm iad go hiomlán agus gan Mheasúnú Ráiteas riomlann um Chosaint Leanaí agus den Mheasúnú Riosca seo.

Ainm an Duine Idirchaidrimh Ainmnithe (DIA):

Rita Ní Thuathail

Ainm an Leas-Dhuine Idirchaidrimh Ainmnithe (Leas-DIA/LDIA):

Celia Uí Fhloinn

In easnamh an DIA, glacfaidh an Leas-DIA freagrachta an DIA.

Ainm an Duine Ionchuí

Rita Ní Thuathail

I scoileanna atá ar duine seo an DIA

Is féidir teagmháil a dhéanamh leis an Duine Ábhartha ar:

(cuir ísteach uimhir theileafóin/ríomhphoist).

01-2010718, 086-8817632

Faoin Acht um Leanaí ar Thús 2015, ciallaíonn Duine Ábhartha duine atá ceaptha ag soláthraí seirbhíse ábhartha mar an gcéad phointe teagmhála i leith an Ráite um Chosaint Leanaí. Ainmnítear an bord bainistíochta ar dtuine seo chun inimh/fhianaise tá m-úsáid leanaí a bhriathrú agus measúnacht a dhéanamh orthu.

Ainm Chathaoirleach an bhoird bhainistíochta, nó i scoil BOO an Phríomhfheidhmeannaigh nó a ionadaí:

Paudie Ó Murchú

I gcás go bhfuil an DIA agus an LDIA as láthair agus nach bhfuil siúd ar fáil, agus i gcás nach bhfuil aon bhaill foirne ag gronnú go párnrúil ina ról, glacann cathaoirleach na boird bainistíochta, nó i scoil BOO an Príomhfheidhmeannach nó a thoscaire, róil an DIA.

Aithníonn an bord bainistíochta go bhfuil cosaint agus slándáil leanaí fíte fuaite le gach gné de shaol na scoile agus gur pá é sin a léiriú i ngach polasaí, nósanna imeachta, cleachtas agus gníomhaíocht na scoile. I ngach ceann de na cásanna seo, cloífidh an scoil leis na prionsabail seo a leanas maidir le dea-chleachtas i gcosaint agus leas leanaí:

Dearfaidh an scoil:

☒Aithint a dhéanamh go bhfuil cosaint agus leas leanaí thar a bheith tábhachtach. Beag beann ar aon bhreithnithe eile.

☒Cloí go hiomlán lena oibleagáidí reachtúla faoin Acht um Leanaí ar dtús 2015 agus reachtaíocht ábhartha eile a bhaineann le cosaint agus leas leanaí.

☒Comhoibriú go hiomlán leis na húdaráis reachtúla ábhartha i ndáil le cúrsaí cosanta agus leas leanaí.

☒Glac le cleachtais shábháilte chun an fhéidearthacht go ndéanfaí dochar do leanaí a íoslaghdú agus baill foirne na scoile a chosaint ar an ngá rioscaí neamhreachtanacha a ghlacdh a d'fhéadfadh iad a fhágáil i mbaol cúisimh mí-úsáide leanaí.

☒Cleachtas oscailteachta a fhostáilt le tuismitheoirí agus rannpháirtíocht thuismitheoirí in oideachas a tgaistiú a spreagadh.

☒Urraim iomláin a thabhairt do cheanglais rúndachta mar atá leagtha amach i *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025* agus déileáil a dhéanamh le cúrsaí cosanta leanaí. Clói leis na prionsabail thuasluaite i ndáil le haon duine Tasta leochaileach.

Nósanna Imeachta agus Bearta atá i bhFeidhm

Foilsíodh an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar Measúnú Riosca i gcomhréir le ceanglais faoin Acht um Leanaí ar dtús 2015, an Acht um *Leanaí ar dtús: Treoir Náisiúnta 2017*, agus *Leas Leanaí: Treoir maidir le Beartas, Nós Imeachta agus Cleachtas, 2ú heagran. (Tusla, 2024)*, agus na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025. Chomh maith leis na nósanna imeachta atá liostaithe inar measúnú riosca, táatann na nósanna imeachta seo a leanas lenár n-iriínn leanaí a chosaint agus iad ag baint lhasa as ár seirbhís:

- **Nós Imeachta maidir le Bainistíú Líomhaintí Mí-Úsáide nó Mí-Iompair i gcoinne Pearsanra Scoile a Bhaineann le Leanbh atá ag Baint Úsáide as ár Seirbhís**

  I gcás ina mbíonn aon bhall de phearsanra na scoile faoi réir aon imscrúdaithe i leith aon ghnímh, neamhghnímh nó iomthíosa a bhaineann le leanbh atá ag freastal ar an scoil, ceanglaitear ar an scoil cloí leis na nósanna imeachta ábhartha a leagtar amach i gCaibidil 7 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025 agus leis na nósanna imeachta araíonachta ábhartha comhaontaithe do bhaill foirne na scoile atá foilsithe ar shuíomh gréasáin gov.

> **Nós Imeachta maidir le hEarcaíocht agus Roghnú Sábháilte Pearsanra Scoile chun Obair le Leanaí**

– Tá sé de dhualgas ar an scoil cloí le ceanglais an Achta Grinnfhiosúcháin. Éilíonn roghnú nó earcaíocht foirne agus a n-oifrúnacht chun oibriú le páistí ar an scoil cloí le ceanglais reachtúla grinnfhiosúcháin Aichtanna an Bhrúid Náisiúnta Grinnfhiosúcháin (Leanaí agus Daoine Leochaileacha) 2012 go 2016, agus leis an treoir níos leithne maidir le dualgas cúraim a leagtar amach i gclórchláin ábhartha grinnfhiosúcháin agus earcaíochta an Gharda Síochána arna bhfoilsiú ag an Roinn Oideachais agus Óige agus atá ar fáil ar shuíomh gréasáin gov.ie agus mar a leagtar amach i gCaibidil 10 de na nósanna imeachta.

– Tá prótacal scríofa i bhfeidhm lena n-údaraítear gníomh laithreach i gcásanna ina ngcanglaítear ar fhostaí a bheith as poist as geall ar chúrsaí leanái nó chúiseamh na scoile cosanta leanaí.

> **Nós Imeachta maidir le Soláthar Oiliúint agus Faisnéise maidir le Cosaint Leanaí agus Rachtain orthu, lena n-áirítear Aithint Tharla an Dodhála**

– Cuireann an scoil faisnéis agus oiliúint ar fáil do bhaill foirne na scoile maidir le sainaithint tarlaithe diokhála (mar a shainmhínítear in Acht 2015) mar seo a leanas:

-Tá cóip de Ráiteas um Chosaint Leanaí agus Measúnú Riosca na scoile curtha ar fáil ag an scoil do gach ball de phearsanra na scoile, lena n-áirítear aon bhaill nua de phearsanra na scoile, (fostaithe agus oibrithe deonacha, baill den bhord bainistíochta, múinteoirí faoi oiliúint agus iad atá ar thaithí oibre).

-Cinnfíonn sé go bhfuil oiliúint ábhartha faighte ag baill de phearsanra na scoile agus go bhfuil oiliúint ar chosaint leanaí cinntiúcháin.

-Spreagann sé baill an bhoird bhainistíochta chun leas a bhaint as aon oiliúint ábhartha agus oiliúint ar chosaint leanaí a chuirtear ar a fáil.

- Cinnfíonn an bord bainistíochta go gcoimeádfar taifid ar oiliúint chosanta leanaí na foirne agus na gcomhaltai bóird go léir.

> **Nós Imeachta maidir le Tuairisciú Imní maidir le Cosaint nó Leas Leanaí chuig Tusla**

– Ceanglaítear ar gach ball de phearsanra na scoile cloí leis na nósanna imeachta atá leagtha amach i *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025*, maidir le hímní faoi chosaint leanaí a thuairisciú do Tusla. Baineann tuairisciú éigeantach le gach múinteoir cláraithe agus le haon duine eile atá faoi chúram na scoile; mar shampla séiplínneach nó altra. Tá liosta iomlán de na daoine sin atá ina ndaoine sainordaithe leagtha amach in Aguisín 1 de na nósanna imeachta.

> **Nós Imeachta maidir le Liosta a Choinneáil de na Daoine (más ann dóibh) sa tSeirbhís Ábhartha ar Daoine Sainordaithe iad**

– Tá nós imeachta i bhfeidhm chun liosta de dhaoine sainordaithe a choinneáil. Féadfaidh scoileanna foireann bhreise a fhostú ó am go ham agus bhféil ionchas acu de bhua a ngairme. Beidh na múinteoirí cláraithe uile san áireamh sa liosta seo agus sainaithneofar féadálte breise nach muínteoin cláraithe iad.

> **Nós Imeachta chun Duine Ábhartha a Cheapadh (i scoileanna is é an DIA an duine seo)**

– Tá nós imeachta i bhfeidhm chun duine ábhartha a cheapadh.

Is féidir rochtain a fháil ar na nósanna imeachta éagsúla dá dtagraítear sa Ráiteas um Chosaint Leanaí agus sa Mheasúnú Riosca seo trí shuíomh gréasáin na scoile: suíomh gréasáin gov.ie nó cuirfear ar fáil iad ag an scoil ar iarratas.

De réir Acht um Leanaí ar dtús 2015 agus an Aguisín le Leanaí ar dtús 2019 agus 2025, na *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025*, rinne an bord bainistíochta measúnú ar aon fhéidearthacht go ndéanfadh leanbh dochar agus é/í ag freastal ar an scoil nó ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí scoile. Cuirtear measúnú scríofa ina leagtar amach na réimsí riosca a sainaithníodh agus nósanna imeachta na scoile chun na rioscaí sin a bhainistiú san áireamh leis an Ráiteas um Chosaint Leanaí.

Tabhair ar aird: Níl sé bearaithe gur liosta uileghabhálach é na nósanna imeachta agus na bearta atá i bhfeidhm atá leagtha amach thuas. Cuirfidh boird bhainistíochta aonair nósanna imeachta agus bearta eile a bhaineann leis an scoil san áireamh sa chuid seo freisin.

Tá an ráiteas seo foilsithe ar shuíomh gréasáin na scoile nó cuirtear ar fáil i ar iarratas ón scoil. Tá sé curtha ar fáil do gach ball de fhoireann na scoile, do chumann na dtuismitheoirí (más ann), don phátrún agus do thuismitheoirí. Cuirtear cóip den ráiteas seo agus den mheasúnú riosca ar fáil do Tusla agus don roinn má iarrtar é.

Déanfar athbhreithniú bliantúil ar an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar an Measúnú Riosca seo nó a luaithe is féidir tar éis athrú ábhartha a bheith ann in aon ábhar lena mbaineann an ráiteas seo.

Measúnú Riosca um Chosaint Leanaí

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
1.	Páistí ag bailiú don scoil ar maidin	*Daoine fásta amuigh sa chlós nach n-aithníonn an foireann, baoil go dtógfar páiste. *Bulaíocht. *Éalú ón gclós/suíomh scoile.	*Ní ghlacann an scoil le páistí roimh 8:15 agus iarrtar ar thuismitheoirí gan páistí a chur chuig na scoile roimhe sin (má shroicheann daltaí an bhus an scoil, glactar leo ó 8:10). Glacann an príomhoide leis na daltaí ag an bpríomhdhoras. *Siúlann na páistí tríd an bhforhalla chuig a línte ranga sa chlós. Ní cheadaítear spraoi/rith thart. *Déanann beirt mhúinteoir agus na CRSanna féitheoiracht sa chlós. Ar laethanta fliucha coinnítear na daltaí sa halla/forhalla seachas sa chlós.
2.	Leigheas a thabhairt do dhaltaí	Baoil go ndéanfar dochar don pháiste	*Coinnítear liosta de dhaltaí le riocht leighis orthu in oifig na scoile, le sonraí an dalta agus an leighis ar an mbosca. *Ní dháiltear leigheas ar pháistí, ach amháin i gcás éigeandála. Iarrtar ar thuismitheoirí teacht isteach chun an leigheas a thahbairt, nó cead a thabhairt don pháiste féin-riaradh a dhéanamh faoi fhéitheoireacht duine den fhoireann. *Leantar an Polasaí Riaracháin Cógais.

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
3.	Timpist leithris ag dalta óg, garchabhair a thabhairt, nó cúram pearsanta do dhalta le riachtanais speisialta	*Baoil go ndéanfar dochar do pháiste *Baoil go ndéanfar líomhaintí gan cúis	*Cinntítear go bhfuil páiste eile nó fostaí eile mórthimpeall. *Sa chás go bhfuil riachtanais speisialta ag dalta agus cúram pearsanta de dhíth, bheadh plean pearsanta scríofa ag an scoil agus é sínithe ag na tuismitheoirí.
4.	Daltaí ó mhionlaigh eitneacha/creidimh/ imircigh	Baoil go n-imreofar bulaíocht orthu	*Leantar Cód Iompair na Scoile agus Bí Cineálta. *Úsáidtear Seachtain Chairdis chun cairdeas agus meas a chothú don uile dhuine. *Ceachtanna OSPS (ina measc clár Fan Sábháilte), OSI chun feasacht agus tuiscint a chothú. *Obar ghrúpa/tionscnaimh chun foghlaim agus feasacht a neartú ar chultúir, thíortha is dhaoine éagsúla.
5.	Daltaí LADT, nó a mheastar a bheith LADT	Baoil go n-imreofar bulaíocht orthu	*Glactar le gach páiste mar atá sé/sí agus mar dhuine uathúil ann/inti féin. *Leantar Cód Iompair na Scoile agus Bí Cineálta nuair is cuí. *Úsáidtear Seachtain Chairids chun cairdeas agus meas a chothú don uile dhuine. *Ceachtanna OSPS, ina measc clár Fan Sábháilte.
6.	Daltaí ag siúl timpeall na scoile ar theachtaireachtaí	*Páistí gan féithoireacht/duine den fhoireann leo.	*Níl cead ag páistí siúl timpeall na scoile ina n-aonar.

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
		*Baoil go mbeadh páiste fágtha ina (h)aonar. *Baoil go ndéanfar díobháil do pháiste agus iad gan féitheoireacht	*Cuirtear páistí i mbeirteanna i gcónaí. *Má tá dalta amháin ag dul abhaile luath, cuirtear an dalta sin chuig an oifig le *beirt* eile (ionas go bhfuil beirt ag siúl ar ais le chéile).
7.	Tuismitheoir nach bhfuil ceadaithe a p(h)áistí a bhailiú (ordú cúirte)	Baoil go dtógfar páiste nuair nach bhfuil sé ceadaithe	*Níl a leithéid ann faoi láthair. *Cuirfear M. Ranga agus oifig ar an eolas. *Cuirfear an foireann ar an eolas sa chaoi céanna lena gcuirtear ar an eolas iad faoi dhaltaí le hailéirgí/riocht sláinte.
8.	Tinreamh	Go bhfuil dalta as lathair i ngan fhios don tuismitheoir.	* Iarrtar ar mhúinteoirí a chinntiú go bfuil am don rolla mar chuid dá n-amchlár laethiúil ranga. *Bualann an clog scoile ag 9:30 mar mheabhrú do na múinteoirí ranga chun an rolla a ghlaoch. *Déantar an tinreamh a thaifead ansin ar DataBiz Eolas. *Nuair atá an taifead cláraithe ag an múinteoir, faigheann tuismitheoirí téacs tríd an aip má tá páiste cláraithe mar “as láthair”. *Tá na tuismitheoirí freagrach as gloach a chur ar an scoil mura bhfuil a fhios acu cén páiste atá cláraithe as láthair, nó más rud é gur chuir siad an páiste ar scoil. Tá siad freagrach

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
			fosta as cúiseanna an n-asláithreachtaí a chlárú.
9.	Teacht isteach ón gclós/dul amuigh ann	Doirse ar oscailt, baoil go dtiocfadh strainséar isteach.	*Ní ceadaítear na doirse seachtaracha a choinneáil ar oscailt. Dúntar iad leis an duine deireanach sa líne ranga. Tá sé de fhreagracht ag gach múinteoir é seo a chinntiú nuair a chuireann an múinteoir a rang amach/isteach. *Coinnítear na doirse cúil faoi glas ón taobh amuigh i gcónaí. Cuirtear beirt timpeall chun iad a oscailt ón taobh istigh don líne ranga.
10.	Múinteoir ag fágáil an seomra ranga	Baoil go mbeadh drochiompar nó bulaíocht.	*Ní fhágann an múinteoir na daltaí gan cúis práinneach/ eisceachtúil. *Más gá an seomra a fhágaint, iarrtar ar an múinteoir béal dorais súil a choinneáil ar an rang; coinnítear an dhá dhoras ranga ar oscailt, agus siúlann an múinteoir idir an dá rang. *Nuair atá daltaí ag freastal ar an múinteoir RSO, cuireann an múinteoir RSO daltaí R2 – R6 ar ais chuig an múinteoir ranga cuí, siúlann an M. RSO ar ar ais chuig an seomra ranga cuí le daltaí Naí Bheaga – R1. Má tá páiste aonair ag freastal ar RSO, siúlann an M.

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
			RSO ar ais chuig an rang cuí leis an dalta sin. *Coinnítear an príomhoide ar an eolas má tá múinteoir ag fanacht ar scéal práinneach teaghlaigh.
11.	Múinteoir RSO ag obair le páiste aonair	*Baoil go ndéanfar líomhaintí gan cúis *Baoil go ndéanfar díobháil do pháiste	*Leantar dea-nósanna earcaíochtaí de réir teoirlínte na Roinne. *Cinntíonn an scoil go bhfuil pána gloine i ngach doras ranga (seomraí RSO agus seomraí ranga). *Ní ceadítear an fhuinneog sa dhoras seo a chlúdú. *Mura bhfuil gloine sa dhoras, coinnítear an doras ar oscailt fad is atá an múinteoir ag obair le páiste aonair.
12.	Seomra ranga speisialta; múinteoir ag obair le páiste aonair/ag obair ina (h)aonar le líon beag daltaí	*Baoil go ndéanfar líomhaintí gan cúis *Baoil go ndéanfar díobháil do pháiste	*Leantar dea-nósanna earcaíochta re déir treoirlínte na Roinne. *Ní ceadítear an fhuinneog sa dhoras seo a chlúdú. *Sanntar CRS don rang speisialta.
13.	Conraitheoirí/oibrithe ar láthair na scoile i rith an lae scoile.	Strainséirí i measc na ndaltaí. Baoil go ndéanfar díobháil do pháiste	*Fanann an múinteoir leis an rang, ní ceadaítear d'oibrithe eile a bheith fágtha ina n-aonair le daltaí scoile. *Cuirtear daltaí ar theachtaireachtaí i mbeirteanna i gcónaí. *Iarrtar ar oibrithe grinnfhiosrúchán na nGardaí a dhéanamh

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
			roimhré má tá siad le bheith ar an suíomh ar feadh tréimhse leanúnach.
14.	Mic léinn ar chleachtadh múinteoireachta	Strainséirí i measc na ndaltaí. Baoil go ndéanfar díobháil do pháiste	*Litir ón gcoláiste ag ceadú an cleachtadh múinteoireachta, agus ag leagann amach a gcuid nósanna, más ann iad. *Tugtar cóip crua den Ráiteas Scoile um Chosaint Leanaí don mhac léinn.
15.	Daltaí ar thaithí oibre	Strainséirí ag obair i measc na ndaltaí. Baoil go ndéanfar díobháil do pháiste.	*Bíonn an múinteoir ranga i láthair i gcónaí; ní fhágtar dalta ar thaithí oibre ina (h)aonar riamh le daltaí scoile. *Ní cheadaítear fón póca a bheith ar siúl ná le feiceáil fad is atá an dalta ar láthair na scoile. *Iarrtar ar an dalta a m(h)ála a fhágaint san oifig, seachas sna seomraí ranga. *Má tá an dalta 16bliain d'aois+ iarrtar orthu grinnfhosrúcháin na nGaradaí a eagrú.
16.	Ionadaithe	Baoil go ndéanfar díobháil do pháiste	*Tugtar cóip crua den Ráiteas Scoile um Chosiant Leanaí don ionadaí. *Cinntítear go bhfuil grinnfhiosrúchán na nGardaí déanta ag an ionadaí. *Cinntítear go síníonn an t-ionadaí foirm dheimhnithe. *Lorgaítear pas/ceadúnas tiomána agus glactar cóip.

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	**Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile**	**Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú**
17.	Earcaíocht	Baoil do shábháilteacht is slándáil na bpáistí	*Cinntítear go bhfuil múinteoirí cláraithe leis an gComhairle Múinteoireachta. Déantar gach iarracht gan múinteoirí neamhcháilithe a fhostú, má fhostaítear iad is ar bhonn eisceachtúil é agus cloífear le nósanna na Roinne. *Cinntítear go bhfuil grinnfhiosrúchán na nGardaí déanta acu. *Cloítear le moltaí agus nósanna na Roinne & ár bPátrún maidir le hearcaíocht. *Tugtar cóip crua den Ráiteas Scoile um Chosaint Leanaí do mhúinteoirí nua, agus iarrtar orthu a dheimhniú go bhfuil sé léite acu.
18.	Tuismitheoirí/caomhnóirí sa scoil	*Daoine fásta nach n-aithnítear sa scoil. *Baoil go mbeadh siad ag baint múinteoir ón rang chun labhairt leo. *Baoil go ndéanfar díobháil do pháiste dá bharr.	*Is gá go mbeadh grinnfhiosrúchán na nGardaí déanta má tá siad istigh ar bhonn rialta ag cabhrú (ms ag cabhrú le léitheoireacht sa rang). *Caithfear teacht isteach tríd an Oifig Scole. *Iarrtar orthu coinne a dhéanamh roimhré leis an múinteoir cuí, agus é a eagrú le bheith ar siúl roimh nó tar éis am teagaisc scoile.

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
19.	Cuairteoirí chuig na scoile	Strainséirí ar shuíomh na scoile.	*Cloíann bainistíocht na scoile le dea-nósanna mar atá leagtha amach ag an Roinn maidir le cainteoirí/cuairteoirí a thabhairt isteach. *Ní fhágann an múinteoir ranga na daltaí riamh ina n-aonar le haon cuairteoirí chuig na scoile.
20.	Siceolaithe/teiripeoirí proifisiúnta	Strainséirí ar shuíomh na scoile	*Lorgaítear pas/ceadúnas tiomána nó eile le deimhniú cé hiad féin. *Cinntítear go bhfuil pána gloine sa dhoras ag pé sheomra ina mbíonn siad ag obair má bhaintear dalta ón rang.
21.	Am sosa/am lóin	*Geataí sa chlós fágtha ar oscailt. *Doirse scoile fágtha ar oscailt. *Daltaí ag dul chuig an leithris. *Baoil go n-imreofar bulaíocht ar pháiste nó go ngortófar páiste de bharr drochiompar.	*Cinntíonn an múinteoir ranga go bhfuil an doras dúnta i ndiaidh dó/di a rang a chur amach/thabhairt isteach. *Cinntíonn na múinteoirí ar fhéitheoireacht clóis go bhfuil na geataí clóis dúnta. *Cinntíonn na múinteoirí go gcuirtear beirt le chéile chuig ag an leithris. *I gcás timpiste, más gá páiste a chur isteach chun garchabhair a fháil, cuirtear chuig na hoifige iad le páiste eile nó CRS. *Cinntítear go bhfuil múinteoir ar

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
			fhéithreaoiracht i ngach clós chun súil a choinneáil ar iompar na bpáistí. Mínítear riallacha clóis do na páistí sa rang. Meabhraítear iad dóibh sa chlós má bhíonn eachtra. Leantar Cód Iompair na scoile, Bí Cineálta.
22.	Úsáid teicneolaíocht scoile/don chianfhoghlaim	*Baoil go dtiocfadh an páiste ar ábhar nach bhfuil feiliúnach dá (h)aois. *Baoil go ndéanfar líomhaintí gan fianaise *Baoil go n-úslódáilfear/n-íoslódáilfear ábhar nach bhfuil feiliúnach	*Bíonn úsáid na teicneolaíochta faoi stiúr an mhúinteora. *Leantar an Polasaí Úsáid Idirlín Inghlactha. *Leantar Nósanna Scoile d'úsáid glaoch nó comhdháil ar-líne (ar nós zoom). *Bíonn bogearra scagtha curtha ar na gléasanna. *Tá cúram na ngléasanna faoi chúram poist freagrach. *Leantar an Polasaí Gléas Cliste.
23.	Gníomhaíochtaí breise in-scoile (mar shampla); • Íóga • Feadóg stáin • Gael Karate • Peil/iomáint/aclaíocht • Léim Thart (scipeáil) Ceardlanna, údair	Strainséirí ag obair leis na daltaí	*Cinntítear go bhfuil grinnfhiosrúchán na nGardaí déanta ag an múinteoir atá ar cuairt. *Cinntíonn an múinteoir ranga nach bhfágtar an múinteoir atá ar cuairt ina (h)aonar riamh leis na daltaí.
24.	Turais scoile	* Baoil go n-éalódh dalta, nó go rachadh dalta ar strae. * Baoil ó strainséirí agus iad imithe ó láthair na scoile.	* Tógann an múinteoir ranga breis daoine fásta leo ar thurais scoile. * Eagraítear turais a bheadh feiliúnach d'aois, riachtanais, agus

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
			méid na ndaltaí atá ag imeacht.
25.	Glantóirí/feighlí scoile	Baoil do shábháilteacht /slándáil na bpáistí	*Ní thosaíonn na glantóirí ná an feighlí scoile ag obair go dtí 2:30 & 3:00, nuair atá scoil thart do na daltaí. *Tá an fhoireann seo fostaithe go díreach ag an scoil agus grinnfhiosrúchán eagraithe tríd ár bPátrún.
26.	• Dul abhaile	*Baoil go scaoilfear páiste leis an duine mícheart. *Baoil go n-imeodh páiste ón scoil gan tuismitheoir/caomhnóir	*Bailíonn duine fásta ainmnithe daltaí Naíonáin – R3. *Tá cead ag páistí R4-6 siúl abhaile, mínítear do thuismitheoirí gur orthu an fhreagreacht an cinne a dhéanamh go bhfuil an aibíocht ag a bpáistí siúl ina n-aonair. *Cuireann múinteoir na páistí cuí ar an mbus scoile. Tá sé de fhreagracht ar na tuismitheoirí a bpáistí a bhailiú ón mbus ag an taobh eile.
27.	Gníomhaíochtaí iar-scoile (mar shampla); • Snámh • Peil/iomáint/ camógaíocht • Fichill • Tríú teanga • Rince • Feadóg Stáin • Aclaíocht • GaelKarate • Ealaín	*Daoine ón taobh amuigh ag obair sa scoil nó ag obair le daltaí na scoile ar shuíomh eile *D'fhéadfadh go mbeidh gnáthfhoireann na scoile imithe ón bhfoirgneamh nuair atá na ranganna ar siúl. *Bulaíocht *Baoil go ndéanfar díobháil do pháiste.	*Cinntítear go bhfuil grinnfhiosrúchán na nGardaí déanta ag an teagascóir. *Iarrtar ar an teagascóir Ráiteas Cosaint Leanaí a bheith acu, atá ar aon dul le treoirlínte reatha. *Ceadaítear an rang iar-scoile leis an gcoinnoíll go gcaithfear rolla a ghlacadh ag tús gach ceachta.

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
	• Club Obair Bhaile Club fieghlíochta iar-scoile		*Cinntítear go mbeidh an rang ar siúl i seomra ina bhfuil pána gloine sa dhoras. *Taispeántar na bealaí éalaithe, agus pointí cruinnithe, don teagascóir. *Is é/í an teagascóir sin a bheas freagrach as a chinntiú go mbailítear na daltaí i ndiaidh an cheachta. Is é/í atá freagrach as teagmháil a dhéanamh le tuismitheoirí/caomhnóirí sa chás go bhfuil siad déanach ag bailiú dalta, nó fanacht leis an dalta go dtagann tuismitheoir/caomhnóir. *Tá na tuismitheoirí/caomhnóirí freagrach as a gcuid páistí a thabhairt chuig aon gnhníomhaíocht iar-socile nach bhfiul ar siúl ar shuíomh na scoile.
28.	Druil tine / éalú éageandála	*Geataí ar oscailt, baoil go n-imeodh páiste ar strae. *Baoil go siúlódh páiste abhaile/ón suíomh i ngan fhios don mhúinteoir.	*Glaonn gach múinteoir ranga an rolla. *Déantar cleachtaí ar dhruil tine/éalú éigeandála. *Glactar rolla arís sa rang nuair a fhilleann an rang tar éis an druil.
29.	Grianghraif a ghlacadh ar scoil/a imeachtaí scoile	Baoil go mbainfear mí-úsáid as an ngrianghraif	*Ní ceadaítear d'fhoireann na scoile grianghraif de dhaltaí, d'obair na ndaltaí, nó den sheomra ranga a fhoilsiú ar ardáin shóisialta pearsanta.

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
			*Ní fhoilseofar grianghraf de dhalta scoile ina (h)aonar le ainm + sloinne. Tá cuntas Istagram ag an scoil faoi stiúr bainistíocht na scoile, leantar na nósanna anseo maidir le póstáil ar-líne.
30.	• Ócáidí Scoile, ms. Ceolchoirm/drámaí Nollag	*Baoil go n-imeodh páiste i ngan fhios don mhúinteoir. *Baoil go dtiocfadh duine ón bpobal isteach sa scoil i ngan fhios dúinn.	*Tógann an múinteoir ranga na páistí chuig an halla. *Fanann an múinteoir leis na páistí. *Iarrtar ar thuismitheoirí/cuairteoirí dul díreach chuig an halla agus fanacht ansin.
31.	Lá oscailte/lá teaghlaigh, dioscó scoile	Baoil go n-imeodh páiste i ngan fhios d'éinne.	Ag na hócáidí seo is ar na tuismitheoirí atá an fhreagracht – tagann na páistí leo, agus fanann siad leo, nó fanann tuismitheoirí ainmnithe leo.
32.	Lá spóirt	*Baoil go n-imeodh páiste i ngan fhios d'éinne. *Baoil go ngortófar páiste be bharr drochiompar nó go mbeidh bulaíochta ar siúl	*Fanann an múinteoir leis na páistí. *Tógtar tuismitheoirí leo chun cuidiú, má tá an lá eagraithe lasmuigh den scoil. Bíonn grinnfhiosrúchán na nGardaí déanta ag aon thuismitheoir a bhíonn ag cuidiú leis an scoil ar bhonn rialta. *Cinntíonn na múinteoirí atá leis an rang/na ranganna go leantar le gnáth-fhéitheoireacht

	Liosta Gníomhaíochtaí Scoile	Rioscaí a Aithníodh i gcoinnne gach Gníomhaíochta Scoile	Nósanna Imeachta/Bearta atá i bhFeidhm chun Riosca a Mhaolú
			agus leis an gCód Iompair.

Féadfar leathanach bhreise a chur leis an Measúnú Riosca de réir mar is gá.

Samplaí de Ghníomhaíochtaí, Rioscaí agus Nósanna Imeachta

Cuirtear na samplaí atá liostaithe sa cháipéis seo ar fáil chun cabhrú le scoileanna a measúnú riosca a dhéanamh faoin Acht um Leanaí ar dtús, 2015. Ba chóir do scoileanna a thabhairt faoi deara nach bhfuil an liosta samplaí seo beartaithe a bheith uileghabhálach, agus nach ndéanann áireamh sampla de pholasaí nó nós imeachta ar na liostai seo é eisiarcadh. Tá sé de fhreagracht ar gach scoile a chinntiú, chomh fada agus is féidir, go ndéantar aon rioscaí agus nósanna imeachta eile a bhaineann lena cúinsí féin a shainaithint agus a shonrú sa mheasúnú riosca scríofa agus go bhfuil nósanna imeachta leorhóthanacha i bhfeidhm chun iad seo a mhaolú ag an léir ar shainaithnitear.

Aithnitear go bhfuil réimse polasaithe, cleachtas agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag scoileanna cheana féin chun an riosca díobhála do leanaí a mhaolú agus iad ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí na scoile agus go mbeidh rioscaí ísle nó íosta díobhála ag baint le roinnt gníomhaíochtaí scoile i gcomparáid le gníomhaíochtaí eile. I gcomhthéacs an mheasúnaithe riosca nach mór do scoileanna a dhéanamh, tagraíonn an tAcht um Thús Áite do Leanaí 2015 do riosca mar "aon fhéidearthacht díobhála".

Dá bhrí sin, tá sé tábhachtach, mar chuid dá próiseas measúnaithe riosca, go liostálann agus go ndéanann gach scoil athbhreithniú ar a gníomhaíochtaí éagsúla go léir (lena n-áirítear na gníomhaíochtaí sin a bhféadfadh riosca íseal díobhála a bheith ag baint leo chomh maith leo siúd a bhfuil rioscaí níos airde díobhála ag baint leo a aithint). Trí sin a dhéanamh, cabhróidh sé leis an scoil:

- Aon rioscaí díobhála a d'fhéadfadh a bheith ann i leith ghníomhaíochtaí na scoile a aithint, mar a cheanglaítear faoin Acht um Leanaí ar d'Tús, 2015.
- Leorhóthanacht na nósanna imeachta éagsúla atá i bhfeidhm cheana féin chun na rioscaí díobhála sin a bhainistiú a aithint agus a mheas.
- Aon nósanna imeachta breise den sórt sin a mheastar is gá chun aon riosca a shainaithnitear a bhainistiú a aithint agus a chur i bhfeidhm.

Sábháilteacht ar Líne

An tAguisín le *Tús Áite: Soiléiriúnn an Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí 2017* a foilsíodh i mí Eanáir 2019 gur cheart d'eagraíochtaí a sholathraíonn seirbhísí ábhartha do leanaí an cheist shoiracth maidir le sábháilteacht ar líne a chur san áireamh agus iad ag déanamh a measúnú riosca agus ag ullmhú a Ráiteas um Chosaint Leanaí agus a Measúnú Riosca.

Tugann an Treoir maidir le Leanúnachas Scolaíochta do bhunscoileanna agus iar-bhunscoileanna (Aibreán 2020) comhairle faoi thabacht mhúinteoirí úsáid shábháilte agus éifeáil an téilfín a choinneáil le linn foghlama ar líne agus cabhrú le tuismitheoirí agus caomhnóirí a bheith ar an eolas ionna de shábháilteacht ar líne. Ba chóir do scoileanna a chinntiú go gcuireann a mBeartas Úsáide Inghlactha (AUP) eolas agus treoir ar fáil maidir le gníomhaíocht foghlama cianda.

> Is éard is riosca i gcomhthéacs an Ráitis um Chosaint Leanaí agus an Mheasúnú Riosca seo ná an riosca "díobhála" mar a shainmhínítear é in Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus ní riosca ginearálta sláinte agus sábháilteachta. Leagtar amach an sainmhíniú ar dhíobháil san Acht um Leanaí ar dtús 2015: ciallaíonn "díobháil", i ndáil le leanbh— (a) ionsaí, drochíde nó faillí an linbh ar bhealach a théann i bhfeidhm go tromchúiseach ar shláinte, forbairt nó leas an linbh, nó ar dócha go ndéanfaidh sé difear tromchúiseach do shláinte, forbairt nó leas an linbh, nó (b) mí-úsáid ghnéasach an linbh, cibé acu de bharr gníomh, neamhghníomh nó imthosca aonair nó sraith nó teaglaimh de ghníomhartha, neamhghníomhartha nó imthosca, nó eile.

Samplaí de Ghníomhaíochtaí Scoile ar féidir le scoileanna tarraingt orthu, de réir mais iomchuí.

1. Teacht agus imeacht laethúil daltaí
2. Sosanna caitheamh aimsire do dhaltaí
3. Teagasc sa seomra ranga
4. Teagasc duine le duine
5. Tacaíocht foghlama duine le duine
6. Comhairleoireacht duine le duine
7. Gníomhaíochtaí teagaisc lasmuigh
8. Múineadh agus foghlaim ar líne go cianda
9. Gníomhaíochtaí spóirt
10. Turais scoile
11. Turais scoile a bhaineann le fanacht thar oíche
12. Turais scoile a bhaineann le taisteal thar lear
13. Úsáid na leithris/na limistéar athraíthe/na gcithfholcadáin i scoileanna
14. Soláthar áiseanna cónaithe do chónaitheoirí
15. Lá Spóirt Bliantúil
16. Imeachtaí bailíthe airgid a bhaineann le daltaí
17. Úsáid áiseanna lasmuigh den láthair le haghaidh gníomhaíochtaí scoile
18. Socruithe iompair scoile lena n-áirítear úsáid tionlacan bus
19. Cúram leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, lena n-áirítear cúram pearsanta nuair is gá
20. Cúram d'aon mhic léinn fásta leochaileacha, lena n-áirítear cúram pearsanta nuair is gá
21. Bainistiú iompair dhúshlánach i measc daltaí, lena n-áirítear úsáid chuí srianta nuair is gá
22. Bainistíocht ar sholáthar bia agus deochanna
23. Leigheas a thabhairt
24. Garchabháir a Thabhairt

25. Foráil churaclaim i leith OSPS, OCG, Fan Sábháilte
26. Cosc agus déileáil le bulaíocht i measc daltaí
27. Oiliúint phearsanra scoile i gcúrsaí cosanta leanaí
28. Úsáid pearsanra seachtrach chun cur leis an gcuraclam
29. Úsáid pearsanra seachtrach chun tacú le spóirt agus gníomhaíochtaí seach-churaclaim eile
30. Cúram daltaí a bhfuil leochaileachtaí/riachtanais shonracha acu

31. Daltaí ó mhionlaigh eitneacha/imircigh
32. Baill de phobal an Lucht Siúil
33. Leanaí leispiacha, aeracha, déghnéasacha nó trasinscneacha (LADT)
34. Daltaí a mheastar a bheith LADT
35. Daltaí de chreideamh mionlaigh reiligiúnach
36. Leanaí faoi chúram
37. Leanaí ar Chóras Fógra um Chosaint Leanaí (CPNS) Tusla
38. Leanaí a bhfuil riachtanais leighis acu
39. Earcaíocht pearsanra scoile lena n-áirítear múinteoirí/Cúntóirí Riachtanais Speisialta, cúramóirí/runaithe/glantóirí agus cóitsealaithe spóirt
40. Teagascúirí Seachtracha/Cainteoirí Aoi
41. Oibrithe Deonacha/Tuismitheoirí i ngníomhaíochtaí scoile
42. Cuairteoirí/conraitheoirí i láthair sa scoil le linn uaireanta scoile
43. Cuairteoirí/conraitheoirí i láthair le linn gníomhaíochtaí iarscoile
44. Rannpháirtíocht daltaí i searmanais reiligiúnacha/teagasc reiligiúnach lasmuigh den scoil
45. Úsáid na Teicneolaíochta Faisnéise agus Cumarsáide ag daltaí ar scoil, lena n-áirítear na meáin shóisialta
46. Cur i bhfeidhm smachtbhannaí faoi Chód Iompair na scoile lena n-áirítear coinneáil daltaí, coisteáil fóin srl.
47. Daltaí ag glacadh páirte i dtaithí oibre sa scoil
48. Daltaí ón scoil ag glacadh páirte i dtaithí oibre in áit eile
49. Múineoin faoi oiliúint i mbun socrúchán oiliúna ar scoil
50. Úsáid físeáin/grianghrafadóireachta/meán eile chun imeachtaí scoile a thaifeadadh
51. Úsáid áitreabh scoile tar éis scoile ag eagraíochtaí eile
52. Úsáid áitreabh scoile ag eagraíochtaí eile le linn lá scoile
53. Club bricfeasta
54. Club obair bhaile/staidéar tráthnóna
55. Páistí atá ag freastal ar scoileanna cónaithe nó ina gcónaí ar shiúl ón mbaile

Samplaí de Rioscaí Díobhála

1. Riosca díobhála gan a bheith aitheanta ag foireann na scoile
2. Riosca nach ndéantar dochar a thuairisciú i gceart agus go pras ag baill foirne na scoile
3. Riosca díobhála i gcás nach bhfaigheann baill foirne scoile oiliúint chuí
4. Riosca go ndéanfadh ball foirne na scoile dochar do leanbh sa scoil
5. Riosca go ndéanfadh leanbh eile dochar don leanbh sa scoil
6. Riosca go ndéanfadh oibrí deonach nó cuairteoir ar an scoil dochar do leanbh sa scoil
7. Riosca go ndéanfadh ball foirne scoile, ball foirne eagraíochta eile nó duine eile dochar do leanbh agus an leanbh ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí lasmuigh den scoil, m.sh. turas scoile, ceachtanna snámha

8. Riosca díobhála mar gheall ar úsáid mhíchuí ardán cumarsáide teagaisc agus foghlama cianda ar líne, amhail duine gan chúireadh ag rochtain an nasc ceacht, daltaí a fhágáil gan mhaoirseacht ar feadh tréimhsí fada ama i seomraí scoile.
9. Riosca díobhála mar gheall ar bhulaíocht linbh
10. Riosca díobhála mar gheall ar chinníochas
11. Riosca díobhála mar gheall ar mhaoirseacht neamhleor ar leanaí ar scoil
12. Riosca díobhála mar gheall ar mhaoirseacht neamhleor ar leanaí agus iad ag freastal ar ghníomhaíochtaí lasmuigh den scoil
13. Riosca díobhála mar gheall ar chaidreamh/cumarsáid mhíchuí idir leanbh agus leanbh nó duine fásta eile
14. Riosca díobhála de bharr leanaí ag rochtain/úsáid mhíchuí ríomhairí, meáin shóisialta, fóin agus gléasanna eile agus iad ar scoil
15. Riosca díobhála do leanaí a bhfuil riachtanais oideachais speisialta acu a bhfuil leochaileachtaí ar leith acu, lena n-áirítear leochaileachtaí
16. Riosca díobhála do leanbh agus cúram pearsanta á fháil ag leanbh
17. Riosca díobhála mar gheall ar chód iompair neamhleor
18. Riosca díobhála i gcásanna teagaisc, comhairleoireachta, cóitseála duine-le-duine
19. Riosca díobhála de dheasca cumarsáide míchuí idir ball foirne na scoile agus daltaí trí na meáin shóisialta, teachtaireachtaí téacs, gléas digiteach, nó ar bhealach eile
20. Riosca díobhála de dheasca ball foirne scoile ag rochtain/ag scaipeadh ábhar míchuí trí na meáin shóisialta, teachtaireachtaí téacs, gléas digiteach nó ar bhealach eile
21. Rioscaí i gcás ina bhfuil leanaí ina gcónaí ar shiúl ón mbaile nó ag freastal ar áiseanna lóistín

Seo samplaí de bheartais agus nósanna imeachta a d'fhéadfaí a úsáid chun aghaidh a thabhairt ar Rioscaí Díobhála.

1. Cuirtear cóip de Ráiteas um Chosaint Leanaí agus de *Mheasúnú Riosca na scoile ar fáil*
2. Tá *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025* ar fáil do gach ball foirne scoile.
3. Ceanglaítear ar phearsanra scoile cloí leis na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025 agus ceanglaítear ar gach ball foirne teagaisc cláraithe cloí leis an Acht um Leanaí ar dtús 2015 chomh maith le tacú le cur i bhfeidhm leanúnach na heoraíochta dár shuíomh atá leagtha amach i Leanaí ar dtús: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí 2017 agus a cuid aguisíní, lena n-áirítear an tAguisín le Tús Áite do Leanaí 2019 agus 2025
4. Tá prótacal scríofa i bhfeidhm lena n-údaraítear gníomh láithreach i gcásanna ina gceanglaítear ar fhostaí a bheith as láthair ón scoil láithreach ar chúiseanna cosanta leanaí.
5. Cuireann an scoil an Clár Fan Sábháilte i bhfeidhm go hiomlán.
6. Cuireann an scoil curaclam an Oideachais Shóisialta, Phearsanta agus Sláinte (OSPS) i bhfeidhm go hiomlán.
7. Cuireann an scoil an Folláine i bhfeidhm go hiomlán sa tSraith Shóisearach.

8. Éilítear ar údaráis scoile cód iompair agus polasaí frithbhulaíochta a bheith i bhfeidhm de réir nósanna imeachta "Bí Cineálta" na Roinne chun bulaíocht a chosc agus aghaidh a thabhairt uirthi i scoileanna agus mar atá leagtha amach i gCiorclán 55/2024.
9. Tá an scoil tar éis cloí leis an "Túiscint ar Iompraíochtaí Imní agus Freagairt do Chásanna Géarchéime" arna fhorbairt ag an Roinn Oideachais agus Óige chun dul i ngleic le heigindreacht i measc na foirne maidir le conas freagairt a thabhairt nuair a bhíonn siad i gcásanna géarchéime ina bhfuil imní ann maidir le sábháilteacht fhisiciúil.
10. Cuireann an scoil foscaíonna feasachta frithchiníochais i mbun.
11. Tá polasaí maoirseachta clós/chlós súgartha ag an scoil chun a chinntiú go ndéantar maoirseacht chuí ar pháistí le linn thonóil, scoír agus sosanna agus i leith réimsí riosca leithris, seomraí feistis srl.
12. Tá polasaí agus nósanna imeachta soiléire i bhfeidhm ag an scoil maidir le turais scoile.
13. Tá polasaí sláinte agus sábháilteachta ag an scoil.
14. Cloíonn an scoil le ceanglais reachtaíocht grinnfhiosúcháin an Gharda Síochána.
15. Cloíonn an scoil le ciorcláin ábhartha na Roinne Oideachais agus Óige maidir le hearcaíocht.
16. Tá cód iompair ag an scoil do phearsanra na scoile (foireann teagaisc agus neamh-mhúinteoireachta).
17. Cloíonn an scoil leis na nósanna imeachta araíonachta comhaontaithe don fhoireann teagaisc.
18. Tá polasaí riachtanais oideachais speisialta ag an scoil.
19. Tá polasaí/plean cúraim phearsanta ag an scoil i leith daltaí a bhfuil cúram den sórt sin de dhíth orthu acu.
20. Tá polasaí agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil maidir le cógas a thabhairt do dhaltaí.
21. Tá cóip de Ráiteas um Chosaint Leanaí agus de Mheasúnú Riosca na scoile curtha ar fáil ag an scoil do gach ball foirne.
22. Cinnfíonn an scoil go gcuirtear cóip de Ráiteas um Chosaint Leanaí agus de Mheasúnú Riosca na scoile ar fáil do gach ball foirne nua.
23. Molann an scoil do bhaill foirne leas a bhaint as oiliúint ábhartha.
24. Molann an scoil do bhaill an bhoird bhainistíochta leas a bhaint as oiliúint ábhartha.
25. Coimeádann an scoil taifid ar oiliúint na foirne agus na gcomhaltaí boird go léir.
26. Tá polasaí agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil maidir le riaradh Garchabhrach.
27. Tá cód iompair i bhfeidhm ag an scoil do dhaltaí.
28. Tá Polasaí Úsáide Inghlactha i bhfeidhm ag an scoil, lena n-áirítear foráil do theagasc agus foghlama ar líne go cianda, agus tá an polasaí seo curtha in iúl do thuismitheoirí.
29. Tá polasaí i bhfeidhm ag an scoil maidir le húsáid fóin chliste agus táibléad sa scoil ag daltaí de réir chiorclán 38/2018 agus na dtreoirlínte náisiúnta.
30. Tá Plean Bainistíochta Teagmhas Criticiúil i bhfeidhm ag an scoil.
31. Tá polasaí Teagmhála Baile is Scoile agus nósanna imeachta gaolmhara i bhfeidhm ag an scoil.
32. Tá polasaí agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil maidir le húsáid daoine seachtracha chun cur le seachtadach an churaclaim.

33. Tá polasaí agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil maidir le húsáid cóitsealaithe spóirt seachtracha.
34. Tá polasaí agus nósanna imeachta soiléire i bhfeidhm ag an scoil maidir le gníomhaíochtaí teagaisc duine le duine.
35. Tá polasaí agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil maidir le comhairleoireacht duine le duine.
36. Tá polasaí agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil maidir le socrúcháin mhúinteoirí faoi oiliúint.
37. Tá polasaí agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil maidir le daltaí atá ag gabháil do thaithí oibre sa scoil.
38. Tá polasaí agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil maidir le daltaí na scoile atá ag déanamh taithí oibre in eagraíochtaí seachtracha.
39. Tá polasaí i bhfeidhm ag an scoil maidir le cúnamh a thabhairt do bhaill foirne na scoile i ndáil le nochtadh mí-úsáide stairiúil.
40. Tá na ceisteanna in Aguisín 1 de na *Nósanna Imeachta um Chosaint agus um Chosaint Leanaí le haghaidh Áiseanna Cónaithe a Bhaineann le Scoileanna Áiritheanta 2023* breithnithe ag an scoil agus tá na bearta maolaíthe riosca riachtanacha curtha i bhfeidhm aicí.

De réir Alt 11 den Acht um Leanaí ar dtús 2015 agus le ceanglais Chaibidil 9 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025, seo a leanas an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus an Measúnú Riosca i scríbhinn.

Agus an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus an Measúnú Riosca seo a ndéanamh acu, tá iarracht déanta ag an mbord bainistíochta na rioscaí díobhála a bhaineann leis an scoil seo a aithint a mhéid is féidir agus a chinntiú go bhfuil nósanna imeachta leorhóthanacha i bhfeidhm chun na rioscaí go léir a shainaithnitear a bhainistiú. Cé nach féidir gach riosca díobhála a thuar agus a bhaint, tá na nósanna imeachta atá liostaithe sa mheasúnú riosca seo i bhfeidhm ag an scoil chun an riosca a bhainistiú agus a laghdú a mhéid is féidir

Rinne an bord bainistíochta athbhreithniú ar an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar an Measúnú Riosca seo ar 12 Mí an Mhárta 2026 (*dáta athbhreithnithe is déanaí)*

Sínithe:*		**Dáta:**	

Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta

Sínithe:*		**Dáta:**	

Príomhoide/Rúnaí an bhoird bhainistíochta

Táthar ag súil go ndéanfar athbhreithniú arís ar an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar an Measúnú Riosca seo ar Meitheamh 2026 *dáta athbhreithnithe ionchais*)

*Doiciméad le priontáil agus le síniú le sínithe bunaidh

Aguisín - Suíomh chóipeanna de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí agus Treoir maidir le Leanaí ar dtús

D'fhéadfadh sé seo a bheith i bhfoirm suíomh ar líne do na nósanna imeachta a shonrú (láithreán gréasáin na Roinne Oideachais agus Óige agus/nó láithreán gréasáin na scoile), nasc a sholáthar do Threoir Náisiúnta Tús Áite do Leanaí 2017, agus líon agus suíomh na gcóipeanna crua de na nósanna imeachta seo atá ar fáil sa scoil a lua.

Tá cóipeanna crua ar fáil in Oifig na Scoile, agus cóip in Oifig an Phríomhoide.

Tá cóipeanna digiteacha ar fáil ar ar-líne ón Roinn Oideachais agus Óige; https://www.gov.ie/ga/an-roinn-oideachais/bailiuchain/n%C3%B3sanna-imeachta-um-chosaint-leana%C3%AD-do-scoileanna/

https://www.gov.ie/ga/an-roinn-leana%C3%AD-m%C3%ADchumais-agus-comhionannais/feachtais/t%C3%BAs-%C3%A1ite-do-leana%C3%AD/

Tá cóipeanna crua de Ráiteas na Scoile ar fáil, ar iarratas, ó Oifig na Scoile.

Tá cóip de Ráiteas na Scoile ar fáil ar shuíomh gréasán na scoile; www.gscl.ie

Tá cóip digiteach de Ráiteas na Scoile agus Measúnú Riosca na Scoile ar fáil don fhoireann ar líonra inmheánach na scoile. Seoltar cóip ar r-phost chuig an bhfoireann nuair atá athbhreithniú an Bhoird curtha i gcrích.